

שיעור 5

צופן RSA

5.1 משפט השאריות הסיני

משפט 5.1 משפט השאריות הסיני

יהיו $m_1, m_2, \dots, m_r$ שלמים אשר זרים בזוגות ויהיו $a_1, a_2, \dots, a_r$ שלמים. למערכת של יחסים שיקולות

$$\begin{aligned} x &= a_1 \pmod{m_1}, \\ x &= a_2 \pmod{m_2}, \\ &\vdots \\ x &= a_r \pmod{m_r}, \end{aligned}$$

קיים פתרון ייחד מודולו $M = m_1 m_2 \cdots m_r$ שנייתן על ידי

$$x = \sum_{i=1}^r a_i M_i y_i \pmod{M}$$

כאשר $1 \leq i \leq r$ $y_i = M_i^{-1} \pmod{m_i}$ ו $M_i = \frac{M}{m_i}$

דוגמה 5.1

היעזרו במשפט השאריות הסיני כדי לפתור את המערכת

$$\begin{aligned} x &= 22 \pmod{101}, \\ x &= 104 \pmod{113}. \end{aligned}$$

פתרון:

$$a_1 = 22, \quad a_2 = 104, \quad m_1 = 101, \quad m_2 = 113.$$

$$M = m_1 m_2 = 11413, \quad M_1 = \frac{M}{m_1} = 113, \quad M_2 = \frac{M}{m_2} = 101.$$

$$y_1 = M_1^{-1} \pmod{m_1} = 113^{-1} \pmod{101}, \quad y_2 = M_2^{-1} \pmod{m_2} = 101^{-1} \pmod{113}.$$

כדי לחשב את האיברים ההופכיים נשתמש באלגוריתם המוכפל של אוקlid.

$$\text{נסמן } a = 113, b = 101$$

$$\begin{array}{ll} r_0 = a = 113, & r_1 = b = 101, \\ s_0 = 1, & s_1 = 0, \\ t_0 = 0, & t_1 = 1. \end{array}$$

$q_1 = 1$	$t_2 = 0 - 1 \cdot 1 = -1$	$s_2 = 1 - 1 \cdot 0 = 1$	$r_2 = 113 - 1 \cdot 101 = 12$	$:k = 1$
$q_2 = 4$	$t_3 = 1 - 8 \cdot (-1) = 9$	$s_3 = 0 - 8 \cdot 1 = -8$	$r_3 = 101 - 8 \cdot 12 = 5$	$:k = 2$
$q_3 = 2$	$t_4 = -1 - 2 \cdot (9) = -19$	$s_4 = 1 - 2 \cdot (-8) = 17$	$r_4 = 12 - 2 \cdot 5 = 2$	$:k = 3$
$q_4 = 2$	$t_5 = 9 - 2 \cdot (-19) = 47$	$s_5 = -8 - 2 \cdot 17 = -42$	$r_5 = 5 - 2 \cdot 2 = 1$	$:k = 4$
$q_5 = 2$	$t_6 = -19 - 2 \cdot (47) = -113$	$s_6 = 17 - 2 \cdot (-42) = 101$	$r_6 = 2 - 2 \cdot 1 = 0$	$:k = 5$

$$\gcd(a, b) = r_5 = 1 , \quad s = s_5 = -42 , \quad t = t_5 = 47 .$$

$$ta + sb = -42(113) + 47(101) = 1 .$$

מכאן

$$101^{-1} \equiv 47 \pmod{113}$$

-1

$$.113^{-1} \equiv -42 \pmod{101} = 59 \pmod{101}$$

לכן

$$y_1 = M_1^{-1} \pmod{m_1} = 113^{-1} \pmod{101} = 59$$

-1

$$y_2 = M_2^{-1} \pmod{m_2} = 101^{-1} \pmod{113} = 47$$

$$\begin{aligned} x &= a_1 M_1 y_1 + a_2 M_2 y_2 \pmod{M} \\ &= 22 \cdot 113 \cdot 59 + 104 \cdot 111 \cdot 47 \pmod{11413} \\ &= 640362 \pmod{11413} \\ &= 1234 . \end{aligned}$$

5.2 משפטים של מספרים ראשוניים

משפט 5.2 קיימים אינסוף מספרים ראשוניים

קיימים אינסוף מספרים ראשוניים.

הוכחה: נוכיח הטענה דרך השלילה.

נניח כי $\{p_1, \dots, p_n\}$ הוא הקבוצה של כל הראשוניים שקיים וקבוצה זו נוצרת סופית.

נגידר המשפט $M = (p_1 \cdot p_2 \cdot \dots \cdot p_n) + 1$.

לפי משפט הפירוק לזרים (ראו משפט 1.4 לעילאו או משפט 5.3 למטה) M הוא מספר ראשוני או שווה למכפלה של זרים.

M לא מספר ראשוני בגלל ש- $p_i > M$ לכל $n \leq i \leq 1$. הרי גם לא קיים מספק ראשוני p_i אשר מחלק את M .

$$M \% p_i = 1 \Rightarrow p_i \nmid M .$$

הגענו לסתירה של המשפט הפירוק לראשוניים, שכן קיימים אינסוף מספרים ראשוניים.

משפט 5.3 משפט הפירוק לראשוניים

(ראו משפט 1.4) לכל מספר שלם n קיימים שלמים e_i ורפואיים p_i כך ש-

$$n = p_1^{e_1} p_2^{e_2} \cdots p_k^{e_k}$$

הוכחה: אינדוקציה.

משפט 5.4

אם a, b שלמים זרים (כלומר $\gcd(a, b) = 1$) אז

$$\phi(m \cdot n) = \phi(m) \cdot \phi(n) .$$

הוכחה: (להעשרה בלבד)

משפט 5.5

אם p מספר ראשוני אז

$$\phi(p^n) = p^n - p^{n-1} .$$

הוכחה: נתבונן על $\gcd(p^n, m)$ כאשר m שלם ו- p ראשוני.

האפשרויות היחידות של המחלק המשותף הגדול ביותר ($\gcd(p^n, m)$) הן $1, p, p^2, \dots, p^n$. בסה"כ יש p^n אפשרויות.

רק אם $\gcd(p^n, m) > 1$ $\gcd(p^n, m) \in \{p, 2p, 3p, \dots, p^{n-1}p\}$.

מכאן קיימים $p^n - p^{n-1}$ שלמים עבורם $\gcd(p^n, m) = 1$.

משפט 5.6 נוסחה לפונקציית אוילר

(ראו משפט ??) לכל מספר שלם n בעל פירוק לראשוניים

$$n = p_1^{e_1} p_2^{e_2} \cdots p_k^{e_k}$$

פונקציית אוילר ניתנת על ידי

$$\phi(n) = \prod_{i=1}^k (p_i^{e_i} - p_i^{e_i-1}) = (p_1^{e_1} - p_1^{e_1-1})(p_2^{e_2} - p_2^{e_2-1}) \cdots (p_k^{e_k} - p_k^{e_k-1})$$

הוכחה: משפט 5.4 ו- 5.5.

דוגמה 5.2חשבו את $\phi(24)$ **פתרון:**

$$24 = 2^3 \cdot 3^1 .$$

לכן

$$\phi(24) = (2^3 - 2^2)(3^1 - 3^0) = (8 - 4)(3 - 1) = 8 .$$

משפט 5.7אם p מספר ראשוני אז

$$\phi(p) = p - 1 .$$

הוכחה: משפט 5.4 ו- 5.5

משפט 5.8אם p ו- q מספרים ראשוניים שונים אז

$$\phi(p \cdot q) = (p - 1)(q - 1) .$$

הוכחה: תרגיל בית.

משפט 5.9 המשפט הקטן של פרמהאם p מספר ראשוני ו- $a \in \mathbb{Z}_p$. אז התנאים הבאים מתקיימים:

$$a^p \equiv a \pmod{p} . \mathbf{1}$$

$$a^{p-1} \equiv 1 \pmod{p} . \mathbf{2}$$

$$a^{-1} \equiv a^{p-2} \pmod{p} . \mathbf{3}$$

הוכחה:

טענה 1. נוכח באינדוקציה.

בסיס:עבור $0 \pmod{p}$ הטענה $a = 0 \pmod{p}$ מתקיימת.מעבר:נניח כי הטענה מתקיימת עבור a .

$$(a + 1)^p = a^p + pa^{p-1} + \frac{p(p-1)}{2}a^{p-2} + \cdots + pa + 1 \equiv a^p + 1 \pmod{p}$$

הנחה האינדוקציה אומרת ש- $a^p \equiv a \pmod{p}$ נכון

$$(a+1)^p \pmod{p} \equiv a^p + 1 \pmod{p} \equiv (a+1) \pmod{p}$$

כנדרש.

טענה 2. $\gcd(a, p) = 1$ לפיכך קיים איבר הופכי $a^{-1} \in \mathbb{Z}_p$ ב- $a^p \equiv 1 \pmod{p}$ אשר הוכחנו בסעיף הקודם:

$$a^{-1}a^p \equiv a^{-1} \cdot a \pmod{p} \Rightarrow a^{p-1} \equiv 1 \pmod{p}.$$

טענה 3.

$$a^{p-1} \equiv 1 \pmod{p} \Leftrightarrow 1 \equiv a^{p-1} \pmod{p} \Rightarrow a^{-1} \equiv a^{p-2} \pmod{p}.$$

משפט 5.10 משפט אוילר

אם a, n שלמים ו- $\gcd(a, n) = 1$ אז

$$a^{\phi(n)} \equiv 1 \pmod{n}.$$

משפט 5.11

אם a, n שלמים ו- $\gcd(a, n) = 1$ אז

$$a^{-1} \equiv a^{\phi(n)-1} \pmod{n}.$$

דוגמה 5.3

חשבו את האיבר הופכי ל- 5 ב- $\mathbb{Z}_{11}$.

פתרון:

לפי משפט פרימט 5.9:

$$5^{-1} = 5^{11-2} \pmod{11} = 5^9 \pmod{11}.$$

לפי הנוסחת לשארית ?? :

$$5^9 \% 11 = 5^9 - 11 \left\lfloor \frac{5^9}{11} \right\rfloor = 9$$

לכן $5^{-1} \in \mathbb{Z}_{11} = 9$.

5.3 אלגוריתם RSA

צופן RSA הומצא בשנת 1977 על ידי Ron Rivest, Adi Shamir and Len Adleman

הגדרה 5.1 צופן RSA

יהי $pq = n$ כאשר p, q מספרים ראשוניים שונים. תהיו הקבוצת טקסט גלי $P = \mathbb{Z}_n$, והקבוצת טקסט מוצפן $C = \mathbb{Z}_n$. נגדיר קבוצת המפתחות

$$K = \left\{ (n, p, q, a, b) \mid ab = 1 \pmod{\phi(n)} \right\}$$

לכל K , $k = (n, p, q, a, b) \in K$ ו- $y \in C$ ו- $x \in P$ נגידר כלל מצפין

$$e_k(x) = x^b \pmod{n},$$

ונגידר כלל מפענה

$$d_k(x) = y^a \pmod{n}.$$

הערכים של n ו- b הם ערכים ציבוריים בעוד p, q, a ערכים סודיים.

משפט 5.12 קריפטו-מערכת RSA ניתן לפענוח

יהי $p, q = n$ מספרים ראשוניים שונים, $a, b \in \mathbb{Z}$ שלמים חיוביים כך ש-

אם $x \in \mathbb{Z}_n$

$$(x^b)^a = x \pmod{n}.$$

הוכחה: נתון כי $.ab = 1 \pmod{\phi(n)}$

לפי משפט 5.8, $\phi(n) = \phi(pq) = (p-1)(q-1)$ אז

$$ab = 1 \pmod{\phi(n)} = 1 \pmod{(p-1)(q-1)}$$

לכן קיים $t \in \mathbb{Z}$ כך ש-

$$ab - 1 = t(p-1)(q-1).$$

לכל $z \in \mathbb{Z}$ לפי משפט 5.9 $z^{p-1} = 1 \pmod{p}$. בפרט

$$x^{ab-1} = x^{t(p-1)(q-1)} = (x^{t(q-1)})^{p-1} = y^{p-1}$$

כasher $x^{ab-1} = 1 \pmod{p}$. מכאן $y = x^{t(q-1)}$

משיקולות של סימטריה באותה מידה $x^{ab-1} = 1 \pmod{q}$

לכן $x^{ab-1} - 1 = 0 \pmod{q}$ ו- $x^{ab-1} - 1 = 0 \pmod{p}$

מכיוון ש- p ו- q זרים אז

$$x^{ab-1} - 1 = 0 \pmod{(pq)}.$$

לפיכך

$$x^{ab-1} = 1 \pmod{(pq)}.$$

נכפיל ב- x ונקבל

$$(x^a)^b = x \pmod{(pq)}.$$

ז"א הוכחנו כי לכל טקסט גליי x , אם נצפין אותו וואז אחר כך נפענה את הטקסט מוצפן המתקבל מאלגוריתם RSA, קיבל אותו טקסט גליי המקורי בחזרה.

הגדרה 5.2 אלגוריתם RSA

שלב הרכבת המפתח

נניח שאليس (A) שולחת הודעה לבוב (B).

[1] B יוצר שני מספרים ראשוניים גדולים שונים, p ו- q בסדר גודל של 100 ספרות דצמליות.

[2] B מחשב $\phi(n) = (p-1)(q-1)$ ו- $n = pq$

[3] B בוחר במספר שלם באופן מקרי $(0 \leq b \leq \phi(n))$ כך ש- $\gcd(b, \phi(n)) = 1$.

[4] B מחשב a כך ש- $a = b^{-1} \pmod{\phi(n)}$ בעזרת האלגוריתם של אוקלידס, (ראו כלל 1.12) ולכון $.0 \leq a < \phi(n)$.

[5] B שומר את המפתח הציבורי (n, b) בכתב קובץ ציבורי, ושומר על המפתח פענוח הפרטי (a, p, q) סודי.

בנייה מפתח עשוי פעם אחת.

שלב הצפנה

[6] אליס (A) קוראת את המפתח הצפנה (הציבורי) $k = (b, n)$ בכתב קובץ ציבורי.

[7] ב כדי להצפין הודעה x , $y = x^b \pmod{n}$ מחשבת n אליס (A)

[8] A שלוחת טקסט מוצפן ל- B .

[9] ב כדי לפענוח את הטקסט מוצפן y , בוב (B) משתמש במפתח הפרטי שלו $k^{-1} = (a, p, q)$,

$$x = y^a \pmod{n}$$

דוגמה 5.4

בוב בונה צופן RSA עם המפתח הציבורי $(b = 47, p = 127, q = 191)$

א) חשבו את n ו- a .

ב) אליס קוראת את המפתח הציבורי (n, b) ומשתמש בה כדי להצפין את המסר 2468. מהי הטקסט מוצפן שהוא שלוחת לבוב?

ג) כעת בוב מפענח את הטקסט מוצפן שהוא קיבל מאليس בעזרת המפתח (a, p, q) . בדקו כי הפענוח של הטקסט מוצפן מסעיף ב' זהה לטקסט גלי אשר אליס שלחה.

פתרונות:

סעיף א)

$$n = pq = 191 \times 127 = 24257$$

$$\phi(n) = \phi(pq) = (p-1)(q-1) = 190 \times 126 = 23940 .$$

נשתמש באלגוריתם של אוקלידס: $a = 47^{-1} \pmod{23940}$

שיטת 1

$$.a = 23940, b = 47$$

$$\begin{array}{ll} r_0 = a = 23940 , & r_1 = b = 47 , \\ s_0 = 1 , & s_1 = 0 , \\ t_0 = 0 , & t_1 = 1 . \end{array}$$

$q_1 = 509$	$t_2 = 0 - 509 \cdot 1 = -509$	$s_2 = 1 - 509 \cdot 0 = 1$	$r_2 = 23940 - 509 \cdot 47 = 17$	: $k = 1$ שלב 1
$q_2 = 2$	$t_3 = 1 - 2 \cdot (-509) = 1019$	$s_3 = 0 - 2 \cdot 1 = -2$	$r_3 = 47 - 2 \cdot 17 = 13$	: $k = 2$ שלב 2
$q_3 = 1$	$t_4 = -509 - 1 \cdot (1019) = -1528$	$s_4 = 1 - 1 \cdot (-2) = 3$	$r_4 = 17 - 1 \cdot 13 = 4$	: $k = 3$ שלב 3
$q_4 = 3$	$t_5 = 1019 - 3 \cdot (-1528) = 5603$	$s_5 = -2 - 3 \cdot (3) = -11$	$r_5 = 13 - 3 \cdot 4 = 1$	: $k = 4$ שלב 4
$q_5 = 4$	$t_6 = -1528 - 4 \cdot (5603) = -23940$	$s_6 = 3 - 4 \cdot (-11) = 47$	$r_6 = 4 - 4 \cdot 1 = 0$	: $k = 5$ שלב 5

$$\gcd(a, b) = r_5 = 1 , \quad x = s_5 = -11 , \quad y = t_5 = 5603 .$$

$$sa + tb = -11(23940) + 5603(47) = 1 .$$

מכאן

$$5603(47) = 1 + 11(23940) \Rightarrow 5603(47) = 1 \pmod{23940} \Rightarrow 47^{-1} = 5603 \pmod{23940} .$$

שיטת 2

$$23940 = 509(47) + 17$$

$$47 = 2(17) + 13$$

$$17 = 13 + 4$$

$$13 = 3(4) + 1$$

$$4 = 4(1) + 0 .$$

$$1 = 13 - 3(4)$$

$$= 13 - 3(17 - 13)$$

$$= 4(13) - 3(17)$$

$$= 4(47 - 2(17)) - 3(17)$$

$$= 4(47) - 11(17)$$

$$= 4(47) - 11(23940 - 509(47))$$

$$= 5603(47) - 11(23940)$$

$$\text{לכן } a^{-1} = 5603$$

סעיף ב) אליס שולחת את הודעה $2468^{47} \pmod{24257}$. כדי לחשב זה משתמש בשיטת ריבועים:

$$47 = 32 + 8 + 4 + 2 + 1$$

$$(2468)^2 \equiv 2517 \pmod{24257}$$

$$(2468)^4 \equiv (2517)^2 \equiv 4212 \pmod{24257}$$

$$(2468)^8 \equiv (4212)^2 \equiv 9077 \pmod{24257}$$

$$(2468)^{16} \equiv (9077)^2 \equiv 15157 \pmod{24257}$$

$$(2468)^{32} \equiv (15157)^2 \equiv 20859 \pmod{24257}$$

לכן

$$\begin{aligned} 246847 &= (2468)^{32} \times (2468)^8 \times (2468)^4 \times (2468)^2 \times 2468 \pmod{24257} \\ &= 20859 \times 9077 \times 4212 \times 2517 \times 2468 \pmod{24257} \\ &= 10642 \pmod{24257}. \end{aligned}$$

לכן הtekסט מוצפן הוא $y = 10642$ סעיף ג) $y = 10642$

$$y \pmod{p} = 10642 \pmod{127} = 101, \quad a \pmod{(p-1)} = 5603 \pmod{126} = 59.$$

לכן

$$\begin{aligned} x_1 &= (y \pmod{p})^a \pmod{(p-1)} \pmod{p} = 101^{59} \pmod{127} = 55 \\ (\text{ניתן לחשב זה לפי}) \quad &101^{32} \times 101^{16} \times 101^8 \times 101^2 \times 101 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} (101)^2 &\equiv 41 \pmod{127} \\ (101)^4 \equiv (41)^2 &\pmod{127} \equiv 30 \pmod{127} \\ (101)^8 \equiv (30)^2 &\pmod{127} \equiv 11 \pmod{127} \\ (101)^{16} \equiv (11)^2 &\pmod{127} \equiv 121 \pmod{127} \\ (101)^{32} \equiv (121)^2 &\pmod{127} \equiv 36 \pmod{127} \end{aligned}$$

לכן

$$101^{59} \pmod{127} = (101)(41)(11)(121)(36) \pmod{127} = 55.$$

$$y \pmod{q} = 10642 \pmod{191} = 137, \quad a \pmod{(p-1)} = 5603 \pmod{190} = 93.$$

לכן

$$\begin{aligned} x_2 &= (y \pmod{q})^a \pmod{(q-1)} \pmod{q} = 137^{93} \pmod{191} = 176 \\ (\text{ניתן לחשב זה לפי}) \quad &137^{64} \times 137^{16} \times 137^8 \times 137^4 \times 137 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} (137)^2 &\equiv 51 \pmod{191} \\ (137)^4 \equiv (51)^2 &\pmod{191} \equiv 118 \pmod{191} \\ (137)^8 \equiv (118)^2 &\pmod{191} \equiv 172 \pmod{191} \\ (137)^{16} \equiv (172)^2 &\pmod{191} \equiv 170 \pmod{191} \\ (137)^{32} \equiv (170)^2 &\pmod{191} \equiv 59 \pmod{191} \\ (137)^{64} \equiv (59)^2 &\pmod{191} \equiv 43 \pmod{191} \end{aligned}$$

לכן

$$137^{93} \pmod{191} = (137)(118)(172)(170)(43) \pmod{191} = 176.$$

בנוסח

$$y \pmod{q} = 9625 \pmod{127} = 100, \quad a \pmod{(q-1)} = 5603 \pmod{126} = 59.$$

לכן

$$x_2 = (y \pmod{q})^a \pmod{(q-1)} \pmod{q} = 100^{59} \pmod{127} = 87$$

לכן עליינו לפתור את המערכת

$$\begin{aligned} x &= x_1 \pmod{p} = 55 \pmod{127} \\ x &= x_2 \pmod{q} = 176 \pmod{191} \end{aligned}$$

בעזרת המשפט השאריות הסיני. נסמן

$$M = m_1 m_2 = (191)(127) = 24257, \quad M_1 = \frac{M}{m_1} = 191, \quad M_2 = \frac{M}{m_2} = 127.$$

כעת נחשב $y_2 = M_2^{-1} \pmod{m_2} = 127^{-1} \pmod{191}$ ו- $y_1 = M_1^{-1} \pmod{m_1} = 191^{-1} \pmod{127}$

שיטת 1

$$a = 191, b = 127$$

$$\begin{aligned} r_0 &= a = 191, & r_1 &= b = 127, \\ s_0 &= 1, & s_1 &= 0, \\ t_0 &= 0, & t_1 &= 1. \end{aligned}$$

$q_1 = 1$	$t_2 = 0 - 1 \cdot 1 = -1$	$s_2 = 1 - 1 \cdot 0 = 1$	$r_2 = 191 - 1 \cdot 127 = 64$	: $k = 1$ שלב
$q_2 = 1$	$t_3 = 1 - 1 \cdot (-1) = 2$	$s_3 = 0 - 1 \cdot 1 = -1$	$r_3 = 127 - 1 \cdot 64 = 63$	: $k = 2$ שלב
$q_3 = 1$	$t_4 = -1 - 1 \cdot (2) = -3$	$s_4 = 1 - 1 \cdot (-1) = 2$	$r_4 = 64 - 1 \cdot 63 = 1$	: $k = 3$ שלב
$q_4 = 63$	$t_5 = 2 - 63 \cdot (-3) = 191$	$s_5 = -1 - 63 \cdot (2) = -127$	$r_5 = 63 - 63 \cdot 1 = 0$	: $k = 4$ שלב

$$\gcd(a, b) = r_4 = 1, \quad s = s_4 = 2, \quad t = t_4 = -3.$$

$$sa + tb = 2(191) - 3(127) = 1.$$

לכן

$$\begin{aligned} 191^{-1} &\equiv 2 \pmod{127} \\ 127^{-1} &\equiv (-3) \pmod{191} \equiv 188 \pmod{191}. \end{aligned}$$

שיטת 2

נחשב $127 \pmod{191}$ ו- $y_2 = 127^{-1} \pmod{191}$ ו- $y_1 = 191^{-1} \pmod{127}$ בעזרת האלגוריתם של אוקליד:

$$\begin{aligned} 191 &= 127 \cdot 1 + 64 \\ 127 &= 64 \cdot 1 + 63 \\ 64 &= 63 \cdot 1 + 1 \\ 63 &= 1 \cdot 63 + 0. \end{aligned}$$

$$\text{לכן } \gcd(191, 127) = 1$$

$$\begin{aligned}
 1 &= 64 - 63 \cdot 1 \\
 &= 64 - (127 - 64 \cdot 1) \\
 &= 64 \cdot 2 - 127 \cdot 1 \\
 &= (191 - 127 \cdot 1) \cdot 2 - 127 \\
 &= 191 \cdot 2 + 127 \cdot (-3).
 \end{aligned}$$

לכן

$$\begin{aligned}
 y_1 &= M_1^{-1} \pmod{m_1} = 127^{-1} \pmod{191} \equiv 188 \pmod{191} \\
 y_2 &= M_2^{-1} \pmod{m_2} = 191^{-1} \pmod{127} \equiv 2 \pmod{127}.
 \end{aligned}$$

נחשב

$$y_1 = M_1^{-1} \pmod{m_1} = 127^{-1} \pmod{191} = 188, \quad y_2 = M_2^{-1} \pmod{m_2} = 191^{-1} \pmod{127} = 2.$$

לכן

$$\begin{aligned}
 y &= a_1 M_1 y_1 + a_2 M_2 y_2 \\
 &= 55(191)(2) + 176(127)(188) \pmod{24257} \\
 &= 4223186 \pmod{24257} \\
 &= 2468.
 \end{aligned}$$

משפט 5.13

יהיו p, q מספרים ראשוניים ויהי $n = pq$. יהיו

$$\lambda(n) = \frac{(p-1)(q-1)}{\gcd(p-1, q-1)}.$$

נגיד צוף חדש אשר זהה RSA לא $\phi(n)$ הוחלף עם $\lambda(n)$ כך ש- RSA. איזי הקrifpto-
מערכת ניתנת לפענה.

הוכחה:**שלב 1)** רושמים את הצופן:

$$\left. \begin{array}{l} e_k(x) = x^b \pmod{n} \\ d_k(y) = y^a \pmod{n} \end{array} \right\} \quad n = pq, \quad ab \equiv 1 \pmod{\lambda(n)}.$$

שלב 2) נתון כי $(1-d) \cdot d = \gcd(p-1, q-1)$. ז"א שקיימים p' שלם כך ש-

$$p-1 = p'd \Leftrightarrow \frac{p-1}{d} = p' \Leftrightarrow d = \frac{p-1}{p'}.$$
 (#1)

באותה מידה קיימים q' שלם כך ש-

$$q-1 = q'd \Leftrightarrow \frac{q-1}{d} = q' \Leftrightarrow d = \frac{q-1}{q'}.$$
 (#2)

שלב 3)

$$\lambda(n) = \frac{(p-1)(q-1)}{\gcd(p-1, q-1)} = \frac{(p-1)(q-1)}{d}.$$

$$\lambda(n) \stackrel{(\#1)}{=} \frac{(p-1)(q-1)}{\binom{p-1}{p'}} = p'(q-1) . \Leftrightarrow d = \frac{p-1}{p'} . \quad (1*)$$

$$\lambda(n) \stackrel{(\#2)}{=} \frac{(p-1)(q-1)}{\binom{q-1}{q'}} = q'(p-1) . \Leftrightarrow d = \frac{p-1}{p'} . \quad (2*)$$

שלב 4) נתנו $ab \equiv 1 \pmod{\lambda(n)}$ לכן קיים t שולם כך ש-

$$ab = 1 + t\lambda(n) \stackrel{(2*)}{=} 1 + t(p-1)q' .$$

לכן

$$ab - 1 = t(p-1)q' .$$

מכאן

$$x^{ab-1}x^{tq'(p-1)} = y^{p-1} \stackrel{\text{פרמי}}{\equiv} 1 \pmod{p}$$

כאשר $y = x^{tq'}$ והשווינו השני מתקיים בغالל ש- p מספר ראשוני. לפיכך

$$x^{ab-1} \equiv 1 \pmod{p} .$$

שלב 5) נתנו $ab \equiv 1 \pmod{\lambda(n)}$ לכן קיים t שולם כך ש-

$$ab = 1 + t\lambda(n) \stackrel{(1*)}{=} 1 + t(q-1)p' .$$

לכן

$$ab - 1 = t(q-1)p' .$$

מכאן

$$x^{ab-1}x^{tp'(q-1)} = z^{q-1} \stackrel{\text{פרמי}}{\equiv} 1 \pmod{q}$$

כאשר $z = x^{tp'}$ והשווינו השני מתקיים בغالל ש- q מספר ראשוני. לפיכך

$$x^{ab-1} \equiv 1 \pmod{q} .$$

שלב 6) מכיוון ש- q, p ראשוניים אז

$$\left. \begin{array}{l} x^{ab-1} \equiv 1 \pmod{q} \\ x^{ab-1} \equiv 1 \pmod{p} \end{array} \right\} \Rightarrow x^{ab-1} \equiv 1 \pmod{pq}$$

לפיכך

$$x^{ab-1} \equiv 1 \pmod{n} \Rightarrow (x^b)^a \equiv x \pmod{n}$$

כנדרש.

